
ADVIES

Ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende de uitkeringsgerechtigde werkzoekenden tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 16 februari 2017 houdende de controle van de beschikbaarheid van de werkzoekenden wonende op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Aanvrager	Minister Bernard Clerfayt
Aanvraag ontvangen op	28 oktober 2025
Aanvraag behandeld door	Commissie Economie
Advies uitgebracht door de Raad van Bestuur op	2 februari 2026
Advies bekrachtigd door de Plenaire vergadering op	11 februari 2026

Brupartners bestaat uit 7 effectieve en 7 plaatsvervangende leden die **de representatieve werkgeversorganisaties (BECI)** vertegenwoordigen, 6 effectieve en 6 plaatsvervangende leden die **de representatieve middenstandsorganisaties** vertegenwoordigen, 2 effectieve en 2 plaatsvervangende leden die **de representatieve werkgeversorganisaties van de social-profitsector (BRUXEO)** vertegenwoordigen en 15 effectieve en 15 plaatsvervangende leden die **de representatieve werknemersorganisaties** vertegenwoordigen (6 ABVV, 6 ACV, 3 ACLVB).

Vooraf

De federale hervorming van de werkloosheid, die op 1 januari 2026 in werking is getreden, heeft met name de duur van de werkloosheidsuitkeringen beperkt tot maximaal 24 maanden. Deze hervorming heeft belangrijke gevolgen voor het gewestelijk beleid en de gewestelijke wetgevingen.

Het Brussels gewest moet het kader voor de begeleiding en de controleprocedures van de beschikbaarheid van de werkzoekenden herzien, rekening houdend met het nieuwe federale kader in de context van een conjuncturele stijging van het aantal werkzoekenden op de Brusselse arbeidsmarkt. In december 2025 bedroeg de werkloosheidsgraad namelijk 15,4 %, wat neerkomt op een lichte stijging ten opzichte van december 2024. Eind december 2025 telde ACTIRIS bovendien 96.650 ingeschreven werkzoekenden, wat neerkomt op een stijging met 4,4 % ten opzichte van december 2024. Men stelt een stijging met 2,3% (+1.152 personen) vast van het aantal werkzoekenden met een uitkering en een toename van het aantal jongeren in een stage voor beroepsinschakeling (+309 personen, +4,4%). Het aantal andere werkzoekenden is eveneens met 7,5% gestegen (+2.593 personen)¹. Terzelfder tijd daalt het aantal beschikbare jobaanbiedingen bij ACTIRIS. In deze context moet de overheidsdienst Werkgelegenheid zijn procedures reorganiseren om de begeleiding van de Brusselse werkzoekenden te garanderen.

De Regering heeft Brupartners een ontwerpbesluit voorgelegd dat nog niet in eerste lezing door de Regering werd goedgekeurd. Dit heeft tot doel, de procedure voor de controle van de actieve beschikbaarheid aan te passen aan de veranderingen die op het federale niveau zijn doorgevoerd. Volgens de Regering moet de controle van de actieve beschikbaarheid, die tot doel heeft na te gaan of de werkzoekende actief naar werk zoekt, binnen kortere termijnen worden uitgevoerd om relevant te blijven in het nieuwe federale wettelijke kader.

In het voorgelegde ontwerpbesluit zou de evaluatietermijn voortaan worden vastgesteld op de zesde maand na de inschrijving of herinschrijving als werkzoekende (tegenover een huidige termijn van negen maanden), zodat de beoordelingsprocedure binnen twaalf maanden na inschrijving of herinschrijving kan worden afgesloten.

Bovendien voorziet de voorgestelde hervorming in de afschaffing van het college van drie evaluatoren en in de mogelijkheid om intern beroep aan te tekenen bij het paritair beroepscomité te leggen. Door deze afschaffing zou de werkzoekende binnen vijf werkdagen na een gesprek bewijsstukken kunnen indienen om het risico op onterechte sancties te beperken.

Advies

1. Werkgelegenheids- en opleidingsbeleid : een prioriteit

Brupartners benadrukt dat het werkgelegenheids- en opleidingsbeleid een prioriteit moet zijn voor de Brusselse regering en dat de nodige middelen aan dit beleid moeten worden toegewezen.

¹ [Cijfers Actiris](#)

2. Voorstelling van een totaalmodel

Brupartners wenst te benadrukken dat het model, dat in dit advies wordt voorgesteld, een totaalmodel is waarvan de verschillende onderdelen één geheel vormen. Alleen op die manier kan het zijn samenhang behouden.

Dit advies bevat algemene principes die van toepassing zijn op de begeleiding en controle van de beschikbaarheid. De operationele aspecten moeten door ACTIRIS worden verzekerd. De sociale partners wensen betrokken te worden bij de strategische beraadslagingen over deze operationalisering.

De hier geschetste richtlijnen zouden moeten worden vastgelegd in een ordonnantie, zodat deze in de wetgeving worden opgenomen, terwijl de overheidsdienst Werkgelegenheid de nodige manoeuvreerruimte behoudt om deze te operationaliseren.

Brupartners wijst erop dat de overwegingen in dit advies geldig zijn in het bestaande federale kader en geen rekening houden met een eventuele hervorming van de controle op de beschikbaarheid op dit beleidsniveau.

3. Globaal denkproces over de begeleiding, de controle van de beschikbaarheid en de rol van ACTIRIS

Brupartners roept op tot een meer globale hervorming van de begeleiding en controle van de beschikbaarheid in het Brussels gewest. **Brupartners** pleit voor een algemeen model waarin ACTIRIS optreedt als echte coördinator van de arbeidsmarkt in het Brussels gewest voor alle werkzoekenden, ongeacht hun status, en al dan niet met een uitkering. **Brupartners** benadrukt het belang van een versterking van het begeleidingstraject van werkzoekenden, om hun kansen op (her)integratie op de arbeidsmarkt te maximaliseren, en tegelijkertijd te zorgen voor een doeltreffende coördinatie met de controle op de beschikbaarheid en door het voorkomen van misbruiken. **Brupartners** is ook van mening dat alle werkzoekenden, met inbegrip van personen die zijn uitgesloten van een werkloosheidsuitkering (begunstigden van een leefloon en niet-uitkeringsgerechtigden), proactief bij ACTIRIS ingeschreven moeten blijven en dat iedereen begeleiding moet krijgen.

4. Begeleiding van alle werkzoekenden

Om de tewerkstelling van Brusselaars te verbeteren, dringt **Brupartners** erop aan dat elke werkzoekende vanaf het moment van inschrijving bij ACTIRIS een basisbegeleiding krijgt, en hij wijst erop dat deze begeleiding in de tijd moet worden gegarandeerd. Dit basisaanbod houdt in dat alle werkzoekenden, die dat wensen, een door ACTIRIS of een van zijn partners begeleid traject moeten kunnen volgen dat minimaal bestaat uit een gesprek met een arbeidsconsulent, een balans van de competenties en een individueel begeleidingsplan. **Brupartners** vraagt dat dit basisaanbod inzake begeleiding voor alle werkzoekenden toegankelijk is, ongeacht hun status. Indien de evaluatie alleen betrekking heeft op werklozen met een uitkering en deze hele doelgroep moet omvatten, dan moet de begeleiding aan iedereen worden aangeboden, of deze personen nu een uitkering hebben of niet.

Brupartners verzekert dat alle werkzoekenden die een uitkering ontvangen of daarvoor in aanmerking komen, een begeleiding of een autonoom begeleidingsparcours volgen, maar vraagt dat voorrang wordt gegeven aan de doelgroepen die dit het meest nodig hebben, ongeacht hun status, zoals jongeren, laaggeschoolden (max. GHSO) en personen zonder erkend diploma. **Brupartners** roept op

om het huidige aantal werkzoekenden zonder uitkering en de verwachte evolutie daarvan in kaart te brengen, om een echt beleid voor terugkeer naar de arbeidsmarkt voor deze belangrijke groep te verzekeren.

Brupartners acht het haalbaar om autonome trajecten met opvolging te voorzien voor personen die over de nodige vaardigheden beschikken om autonoom op actieve wijze naar werk te zoeken. Onder opvolging verstaat men dat een arbeidsadviseur van ACTIRIS of van een van zijn partners regelmatig de evolutie van het dossier van de werkzoekende aan een analyse onderwerpt om eventuele moeilijkheden op te sporen.

Een dergelijk autonoom traject met opvolging moet echter vrijwillig zijn, gepaard gaan met transparante informatie over de mogelijke keuzes en duidelijke uitleg, zodat de werkzoekende precies begrijpt wat er van hem wordt verwacht en wat er voor hem mogelijk is. De keuze van de werkzoekende moet te allen tijde omkeerbaar zijn, zodat hij op elk moment kan kiezen voor een begeleid traject.

Indien er problemen worden vastgesteld tijdens het zelfstandig traject met opvolging, dan moet een traject met begeleiding door een arbeidsadviseur van ACTIRIS of van een van zijn partners worden opgestart.

Brupartners herinnert eraan dat het eerste doel van de begeleiding erin bestaat, de werkzoekende te ondersteunen, van instrumenten te voorzien en te mobiliseren in zijn zoektocht naar werk, zodat hij een baan kan vinden. Sancties mogen alleen worden opgelegd in geval van bewezen nalatigheid van de werkzoekende (zie hieronder). **Brupartners** dringt er in dit verband op aan dat enkel een traject begeleid door een consultant van ACTIRIS of van een van zijn partners kan leiden tot een controle en een eventuele sanctie.

5. Procedure van permanente evaluatie en controle

Brupartners benadrukt dat elke controle gekoppeld moet zijn aan de effectieve toegankelijkheid van de diensten voor begeleiding. Indien een werkzoekende geen begeleidingstraject heeft kunnen bekomen van ACTIRIS of een van zijn partners, zal hij niet mogen worden gestraft.

In het kader van een begeleid traject herinnert **Brupartners** eraan dat er samen met de werkzoekende een individueel begeleidingsplan moet worden opgesteld. Indien dit plan correct wordt gevolgd en positief wordt beoordeeld door de begeleider, kan de begeleiding normaal worden voortgezet. De werkzoekende kan dan een positieve beoordeling krijgen van zijn actieve beschikbaarheid zonder dat hij door de controledienst wordt gecontroleerd.

Brupartners benadrukt dat de eigenlijke procedure voor de beoordeling van de actieve beschikbaarheid pas na zes maanden begeleiding mag worden gestart.

In het algemeen is **Brupartners** van mening dat misbruik moet worden voorkomen door middel van geleidelijke mechanismen die in eerste instantie door de arbeidsadviseur kunnen worden geactiveerd: her-mobilisatie, herinneringen, registratie van de stappen die de werkzoekende heeft ondernomen in het enige dossier. Het enige dossier vormt de basis van de opvolging van de werkzoekende. In het kader van de evaluatie moet de transparantie en de samenhang van de procedures worden gewaarborgd, met name via dit enige dossier dat door de begeleider wordt bijgehouden en dat een voortdurende evaluatie mogelijk maakt.

Indien de arbeidsadviseur van ACTIRIS of van een van zijn partners de opvolging van het individueel begeleidingsplan negatief beoordeelt, moet aan de werkzoekende een formeel begeleidingsplan worden voorgesteld om de stappen vast te leggen die hij moet ondernemen om aan de eisen van zijn begeleider te voldoen. Indien nodig moet bij een nieuwe negatieve beoordeling een uiterst formeel begeleidingsplan worden voorgesteld. Indien ook dit laatste plan mislukt, moet de arbeidsadviseur het dossier doorsturen naar de controledienst van Actiris. Op die manier worden, in plaats van een systematische interventie van de controledienst, alleen de problematische gevallen door deze dienst geanalyseerd, waardoor zoveel mogelijk middelen stroomopwaarts voor begeleiding kunnen worden ingezet.

De controledienst moet het dossier analyseren en de werkzoekende horen. Op basis daarvan zal de controledienst beslissen of de beoordeling positief of negatief is, waarbij een negatieve beoordeling tot sancties kan leiden.

In geval van sancties benadrukt **Brupartners** het belang van een gradatie van de sancties in passieve beschikbaarheid, zoals toegestaan door de federale wetgeving, naar het voorbeeld van wat in de twee andere gewesten wordt toegepast.

6. Paritair beroepscomité

Brupartners herinnert eraan dat de beroepsmogelijkheden van de werkzoekende in geval van een sanctie duidelijk moeten worden bepaald. In het kader van dit nieuwe begeleidings- en controleproces wordt het college van drie evaluatoren afgeschaft, in overeenstemming met Dispo J. Omwille van deze afschaffing zou de werkzoekende binnen de vijf werkdagen, die volgen op een onderhoud, bewijsstukken kunnen overmaken om het gevaar voor een ongerechtvaardigde sanctie te beperken. Er blijft een beroepsmogelijkheid bestaan bij het paritaire beroepscomité. In dit kader pleit **Brupartners** ervoor dat het beroep een schorsende werking heeft en dat er dus geen sancties kunnen worden opgelegd in afwachting van een beslissing van het paritair comité. Deze beslissing moet echter binnen een redelijke termijn worden genomen.

Brupartners herinnert er ook aan dat de werkzoekende in het kader van dit beroep bijgestaan moet kunnen worden door een advocaat of een afgevaardigde van een werknemersorganisatie die een erkend betalingsorganisme heeft opgericht.

7. Partners van ACTIRIS

Brupartners benadrukt het belang van een snelle verduidelijking van de verdeling van de begeleiding van werkzoekenden door ACTIRIS en zijn partners. Er moet nauwkeurig worden bepaald wie welke doelgroep begeleidt, op welk moment en op welke manier. De criteria voor doorverwijzing naar een bepaalde partner moeten duidelijk worden vastgelegd. Bovendien moeten de partners worden betrokken bij de bepaling van de voorwaarden en overeenkomsten, teneinde de kwaliteit van de begeleiding en de complementariteit van de actoren te vrijwaren.

De partners moeten een begeleidende functie hebben en moeten in staat zijn om aan hun doelgroep een globaal begeleidingsparcours te blijven aanbieden. De controlefunctie valt uitsluitend onder de verantwoordelijkheid van de controledienst van Actiris. In de overeenkomsten tussen de partners en ACTIRIS moet worden verduidelijkt hoe het enige dossier wordt ingevuld, wat de rol van elk van hen is bij het sluiten van de formele begeleidingsplannen en hoe de informatie wordt doorgegeven.

8. Monitoring

Brupartners vraagt om een regelmatige monitoring van het begeleidings- en controleproces, met inbegrip van de opvolging van het enige dossier door de arbeidsadviseurs binnen ACTIRIS en zijn partners, om de goede werking van dit systeem te garanderen en de interne procedures desgevallend aan te passen.

*

* *